

RAZVOJ DIGITALNIH SISTEMOV

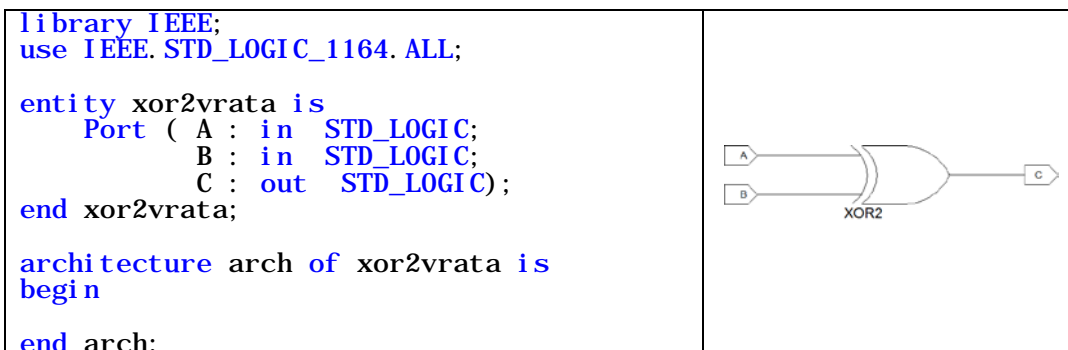
VAJA 1: REALIZACIJA LOGIČNE FUNKCIJE V XILINX VHDL OKOLJU

Navodilo za delo:

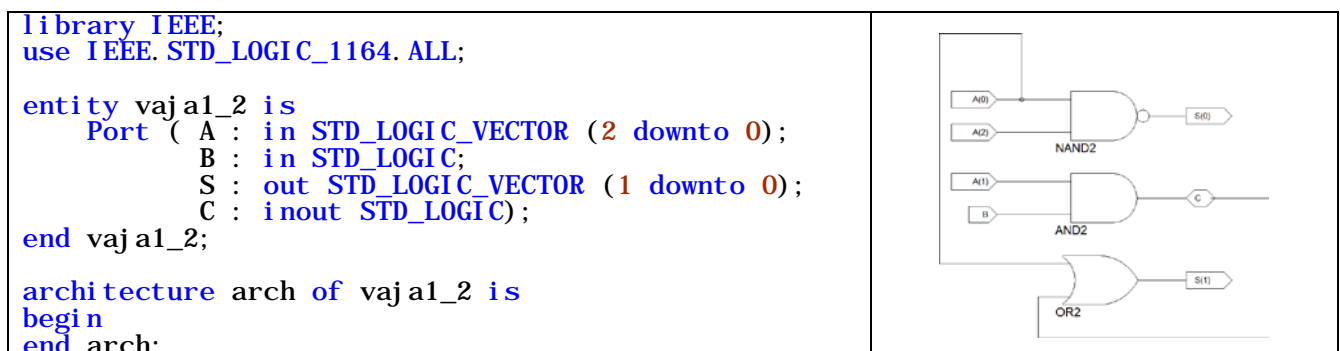
V okolju XILINX ISE ob vsaki nalogi vaje ustvarite nov projekt, ki ga poimenujete VAJAX_Y, kjer je X številka vaje in Y številka naloge. Ob tem se ustvari imenik (VAJAX_Y), v katerega kopirate vse datoteke vaj s spletne strani predmeta. Nekatere naloge so odvisne od prejšnjih zato zberite in kopirajte v imenik vaje *res* vse potrebne datoteke prejšnjih nalog. Potrebne VHDL datoteke za izvedbo neke naloge vedno kopirajte in jih nikar ne povezujte (ang. *link*), ker jih sicer po oddaji na strežnik ne boste mogli povezati skupaj in zato na ustnem izpitu naloge ne bodo delovale.

V razlagi posameznih nalog so uporabljena imena signalov navedeni med besedilom v oklepajih. Isti signali se nahajajo v VHDL predlogi dokumenta. Pri realizaciji uporabljajte njihova imena. Ko ste kodo VHDL napisali, naredite morebitno simulacijo (ang. *testbench*) da preverite pravilnost delovanja kode, nato preverite še realizacijo kode na ploščici Basys 2 in šele nato delujoče naloge naložite na strežnik pod kategorijo VAJAX podkategorija Y. Nekatere naloge lahko simulirate doma pred vajami.

1.1 Ustvarite nov projekt (Vaja1_1) in realizirajte vezje (xor2vrata.vhd), katerega arhitektura (arch) so dvovhodna vrata XOR. Kopirajte predlogo vaje (xor2vrata.vhd) in ustrezno UCF datoteko (xor2vrata.ucf) v imenik projekta. Delovanje preverite na ploščici Basys 2, tako da spreminjate stanje stikal in opazujete vrednost izhoda na LED diodi. Vhod A se nahaja na stikalu SW0, vhod B pa na stikalu SW1. Izhod C se nahaja na LED diodi LDO.

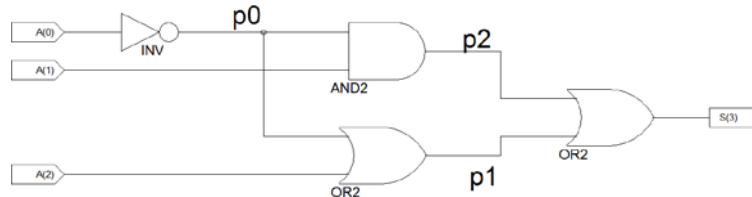

1.2 Ustvarite nov projekt (Vaja1_2) in realizirajte vezje (vaja1_2.vhd), katerega arhitektura (arch) realizira spodnje logične operacije. Kopirajte predlogo vaje (vaja1_2.vhd) in ustrezno UCF datoteko (vaja1_2.ucf) v imenik projekta. Delovanje preverite na ploščici Basys 2, tako da spreminjate stanje stikal in opazujete vrednost izhoda na LED diodi. Vektorski vhod A(2:0) se nahaja na stikalih SW0 do SW2, vhod B pa na stikalu SW3. Izhod S(1:0) se nahaja na LED diodi LDO in LD1, vhod/izhod C se na LED diodi LD2.

Zakaj je signal C tipa **i nout**? Spremenite kodo tako, da se izognete tipu (**i nout**) in postavite C kot izhodni signal tipa (**out**).

1.3 Ustvarite nov projekt (Vaja1_3) in realizirajte vezje (vaja1_3.vhd), katerega arhitektura (arch) realizira spodnje logične operacije. Kopirajte predlogo vaje (vaja1_3.vhd) in ustrezno UCF datoteko (vaja1_3.ucf) v imenik projekta. Delovanje preverite na plošči Basys 2, tako da spreminjate stanje stikal in opazujete vrednost izhoda na LED diodi. Vektorski vhod A(2:0) se nahaja na stikalih SW0 do SW2. Izhod S(3) je na LED diodi LD3. Vrednosti vmesnega signala p0 prikažite na izhodu S(0), ki je na LED diodi LD0, Vrednosti vmesnega signala p1 prikažite na izhodu S(1), ki je na LED diodi LD1, Vrednosti vmesnega signala p2 prikažite na izhodu S(2), ki je na LED diodi LD2.

- Oglejte si grafično predstavitev sinteze vezja (Implement→Synthesis→View RTL schematic)
- Ali zamenjava vrstnega reda ukazov vpliva na rezultat sinteze vezja?

```

library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

entity vaja1_3 is
    Port ( A : in  STD_LOGIC_VECTOR (2 downto 0);
          S : out  STD_LOGIC_VECTOR (3 downto 0)
        );
end vaja1_3;

architecture arch of vaja1_3 is
    signal p0, p1, p2: STD_LOGIC;
begin
    end arch;

```

1.4 Narišite blok shemo podane funkcije S in jo poenostavite z uporabo pravil Boole-ove algebre. Ustvarite nov projekt (Vaja1_4) in zapišite VHDL kodo vezja (vaja1_4.vhd), katerega arhitektura (arch) realizira opisano funkcijo. Funkcijo realizirajte brez vmesnih signalov. Ta naloga nima svoje UCF datoteke, zato uporabite pripravljeno testno VHDL datoteko (ang. *testbench*), imenovano (vaja1_4_tb.vhd) in preverite pravilnost realizacije v simulatorju.

```

library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

entity vaja1_4 is
    Port ( a, b, c : in  STD_LOGIC;
          f : out  STD_LOGIC);
end vaja1_4;

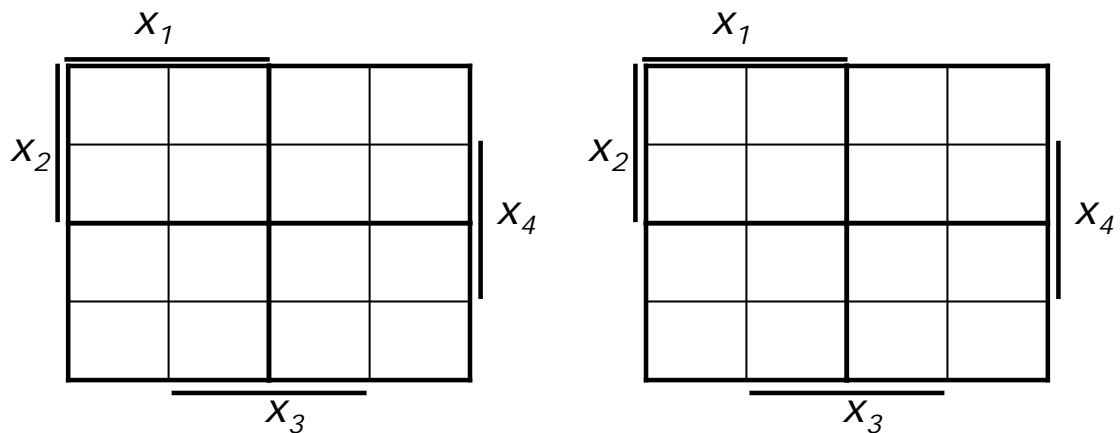
architecture arch of vaja1_4 is
begin
    end arch;

```

$$f = (c \oplus (a \uparrow b)) + \overline{(b \downarrow c)}$$

- 1.5 Za spodnjo funkcijo štirih spremenljivk (X_1, X_2, X_3, X_4) poiščite oblike MKNO, MDNO, PKNO in MNO. Upoštevajte, da je X_1 MSB pri mintermih, X_4 LSB. Ustvarite nov projekt (Vaja1_5) in zapišite VHDL kodo vezja (vaja1_5.vhd), katerega arhitektura (arch) realizira obliko MNO. Delovanje preverite na ploščici Basys 2, tako da spreminjate stanje stikal in opazujete vrednost izhoda na LED diodi. Vhodi X_1, X_2, X_3, X_4 se nahajajo na stikalih SW3 do SW0. Izhod S se nahaja na LED diodi LD0. Pri realizaciji ne uporabljajte vmesnih signalov.

<pre> library IEEE; use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL; entity vaja1_5 is Port (x1, x2, x3, x4 : in STD_LOGIC; f : out STD_LOGIC); end vaja1_5; architecture arch of vaja1_5 is begin end arch; </pre>	$f^4 = V(2,4,5,6,7,10,14)$
--	----------------------------

$f_{PKNO} =$ _____

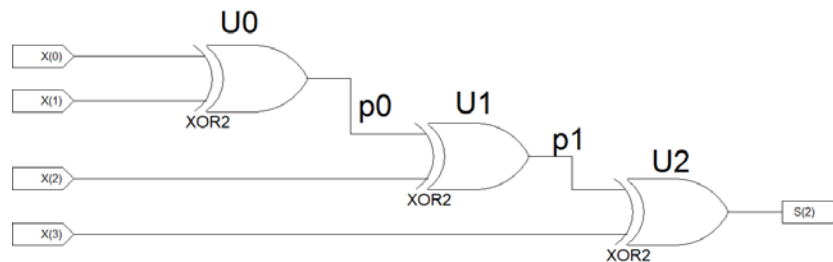
$f_{MKNO} =$ _____

$f_{PDMO} =$ _____

$f_{MDNO} =$ _____

- 1.6 Ustvarite nov projekt (Vaja1_6) in zapišite VHDL kodo vezja (vaja1_6.vhd), katerega arhitektura (arch) realizira spodnje logične operacije z uporabo povezovalnega stavka (**port map**). Povezovalni stavek povezuje tri primere (komponente) vezja (xor2vrata) zato kopirajte datoteko (xor2vrata.vhd) v imenik (Vaja1_6).

Delovanje preverite na plošči Basys 2, tako da spreminjate stanje stikal in opazujete vrednost izhoda na LED diodi. Vektorski vhod X(0:3) se nahaja na stikalih SW3 do SW0. Izhod funkcije S(2) je na LED diodi LD2. Vrednosti vmesnega signala p0 prikažite na izhodu S(0), ki je na LED diodi LD0 in vrednosti vmesnega signala p1 prikažite na izhodu S(1), ki je na LED diodi LD1.


```

library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

entity vaj_a1_6 is
    Port ( X: in STD_LOGIC_VECTOR (3 downto 0);
           S : out STD_LOGIC_VECTOR(2 downto 0)
         );
end vaj_a1_6;

architecture arch of vaj_a1_6 is
    signal p0, p1: STD_LOGIC;

    component xor2vrata
    port( A, B: in STD_LOGIC;
          C: out STD_LOGIC);
    end component;

    begin

    end arch;

```

Primer uporabe povezovalnega stavka v novem vezju:

Če želimo ponovno uporabljati vezja (komponente), ki smo jih ustvarili prej, jih moramo v novih projektih deklarirati. To storimo tako, da potrebne datoteke (*.vhd) kopiramo v imenik novega projekta, jih odpremo in kopiramo njihovo deklaracijo entitete. Kopirano vsebino prilepimo v glavno VHDL datoteko novega projekta in zamenjamo rezervirani besedi **entity** s **component**.

```

component ime_komponente
port( A, B: in STD_LOGIC; -- isti vrstni red kot je v deklaraciji entitete
      C: out STD_LOGIC); -- zato je najbolje ce kar skopiramo entiteto in
                           -- spremenimo entity v component
end component;

```

Ko so potrebne komponente deklarirane, jih moramo med seboj ustrezno povezati z uporabo **port map** stavka. Ta stavek pomeni opis povezovanja posameznih izhodov in vhodov komponent – torej kateri izhod gre na kateri vhod druge komponente. Pri stavku **port map** je bistveno, da ohranjamo vrstni red zaporedja signalov, kot je določen v deklaraciji komponente. Spodnji primer povezuje realizacijo vezja na desni strani: Izhod iz prvih XOR vrat (ime komponente U1) je vezan na vmesni signal p0, ki se preko **port map** stavka poveže na vhod naslednjih XOR vrat (ime komponente U2). Deklaracija komponente XOR2 izvira iz naloge 1.1.

```

library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;

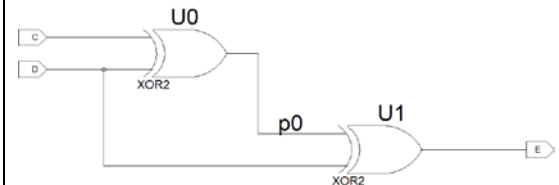
entity primer_port_map is
Port( C, D : in STD_LOGIC;
      E : out STD_LOGIC);
end primer_port_map;

architecture arch of primer_port_map is
signal p0: STD_LOGIC;

component xor2vrata
port( A, B: in STD_LOGIC;
      C: out STD_LOGIC);
end component;

begin
    U0: xor2vrata port map (C, D, p0);
    U1: xor2vrata port map (p0, D, E);
end arch;

```


V primerih, ko je vhodov več in jih težko uredimo po zaporedju signalov komponente, uporabimo imensko povezovanje. Pri tem, vrstni red ni pomemben:

```

begin
    U0: xor2vrata port map (A => C, B => D, C => p0);
    U1: xor2vrata port map (C => E, A => p0, B => D);
end arch;

```

Pri tem imamo možnost, da izhod pustimo ne povezan, in sicer tako da ga deklariramo kot **open**, npr.: E => open.